

שְׁנֵה עֶשְׂרִים וְשֵׁשׁ - עֶלּוֹן מִס' 1317

@ סגולה גדולה להשתתף בסעודה הרביעית בבית"כ "אוהל-מועד".
 @ כולם מגיעים במצו"ש לסליחות בליווין עם הפייטן ר' משה חבושה.
 @ ניתן להקדיש השיעור בליווין לרפואה, ברכה, הצלחה,
 פרנסה טובה, זיווג הגון ולהבדיל לעיני יקיריכם. 054-7743834

בס"ד טז' אלול ה'תשפ"ו
 הדלקת נרות - 18: 51
 צאת השבת - 19: 40
 רבנו תם - 20: 28
 שיעור קיץ - מהלוח המדויק של "אור החיים"
 ע"פ "אופק תל אביב"

פפטידיון: "קומו אורי"
 (ישעיה ס')

שבת זו

"השישית דנחמא"

אברהם יגל

לעיני בבאי מוסאי בן אברהם וזליכה ז"ל
 לרפואת ולהצלחת כל עם ישראל ובכללם לאברהם יגל בן רעות ניי

פרשת כי-תבא

כולם מגיעים במצו"ש ב-24: 00
 לסליחות בליווין עם הפייטן
 משה חבושה ב"אוהל מועד"

מעליי הפרשה:

← פרשת תבא הבאת הביכורים לכהנים בבית המקדש.
 ← ביעור המעשר בסוף שנה שלישית בשבוע והודיה לך.
 ← פרשת הברכות והקללות בבואם לארץ ישראל.
 ← רשימת הברכות שתבאנה על שומרי התורה ומצוות.
 ← התוכחה - רשימת הקללות שיחולו על ראשם
 של העוברים על מצוות ד'.
 ← חזרה על כל הטובות שהקב"ה העניק לישראל
 מיום צאתם ממצרים.

"כי תבא"

"כי תבא" בגימטריה קטנה 7 "ושמחת" בגימטריה קטנה 7
 7 בכל הטובי' בכל' 52 גם 7 וגם פעמיים שם ה'.
 "יצו ה' אתך את הברכה באסמך..." (כח-ח)
 באסמך אין הברכה מצויה אלא בדבר הסמוי מן העין לא
 בדבר השקוף לבריות... (תענית ח).

מעניין לדעת כי בגימטריה אדם = 45. ואמרו חז"ל: שלשה
 שותפים באדם, הקב"ה, אביו ואמו. ושלשתם כלולים בו.
 כיצד? אב = 3 - אם = 41. ביחד עם ה' אחד ושמו אחד,
 יוצא כמנין אדם 45. אם נוריד מהמילה אדם את האלף
 שזה אלופו של עולם כמנין אחד ישאר לנו 44 = בגימטריה
 קטנה מת. להורות: שאדם ללא "ה' אחד", הריהו מת.
 מה שנישאר לו להישען בעולם הזה, זה לא על אביו ואימו
 אלא על אבינו שבשמים שמי שהולך בדרכיו נפתחים לו
 שערי שלום פרנסה אושר וכו'.

"ושמחת בכל הטוב אשר נתן לך ה' אלוקיך"

אומר ה"תפארת שלמה" מרדומסק, אדם שמקבל מתנה
 מהמלך, השמחה היא לא על ערכה של המתנה, אלא
 השמחה היא שאת המתנה הוא קיבל מהמלך. חשיבותו
 של הנותן היא המעלה את ערכה של המתנה. לכן אמרה
 התורה "ושמחת בכל הטוב", לא רק משום שהוא טוב,
 אלא בעיקר "אשר נתן לך ה' אלוקיך" - משום שהשם
 יתברך הוא הנותן.

"והיה כי תבא אל הארץ..."

אין "והיה" אלא לשון שמחה. "והיה" אותיות י-ה-ו-ה.
 התיבה "תבוא" אותיות זכות "אבות".

"אל הארץ" זהו העולם הזה אשר ה' אלוקיך נותן לך
 לקיים מצוות. "נחלה" ר"ת לנשים, תלה, נידה, הדלקת
 הנר. "וישבת בה" ר"ת בשתי התורות, בתיקון המידות,
 בתיקון המחשבה, בתיקון המעשה, בתיקון הדיבור.
 (שלמה אלביליה הי"ו)

הסירו ממשל מדרך עמי!

העלון טעון גניזה. אין לעיין בעלון בשעת התפילה וקריאת התורה. במקום שיש עירוב, יש לטלטל ע"י קטן.

ניתן להוריד את העלון באתרים הדתיים "לדעת", "חידושי", "דרשו": <http://ladaat.info/> <https://www.hidush.co.il/>

"ועלתה הנה הבאתי" (כ"ו, י')

"ועתה" - לשון מיד, "הנה" - לשון שמחה, "הבאתי" - משלי
 (מדרש). שלושה תנאים הם בעשיית מצוה: שלא לדחות לזמן
 יותר מאוחר, אלא לעשותה לאלתר בזריות-מיד. לעשותה
 בשמחה ככתוב: "ששים ושמחים לעשות רצון קונם". לעשותה
 אפילו בממון הדרוש לו לאדם בשביל עצמו ולא להמתין עד
 שיהיה לו ממון מיותר - "משללי". (דברי שער חיים).

"תחת אשר לא עבדת את ה' אלוקיך בשמחה ובטוב לבב"
 כבר דרשו חז"ל על הפסוק "וביום שמחתכם" אלו השבתות.
 שכתוב בשבת "ישמחו במלכותך". ורמז נהדר כתב הרב שלמה
 לוונשטיין 'תחת אשר' האותיות הבאות בא-ב אחרי אשר הם
 בת, ש שיוצרות המילה שבת. וזה הכוונה לעבוד את ה'
 אלוקיך בשבת! (ב. בר דין הי"ו)

"ברוך פרי בטןך... ברוך אתה בבוואך וברוך אתה בצאתך"
 "ברוך אתה בבוואך" לשנה החדשה, בזמן ש"ברוך אתה
 בצאתך" מן השנה בתשובה ומעשיט, ומתי התשובה שלמה?
 "וברוך פרי בטןך" גם הבנים הם בכלל ברכה, הולכים בדרך
 התורה והיראה. (שארית מנחם)

"והיה כאשר ישא ה' עליכם להיטיב אתכם ולהרבות אתכם"
 כידוע יש בתוכחה 98 קללות. לפיכך נוהגים לערוך לחתן 7 ימי
 משחה, וכיון שיש 2 סעודות בכל יום, ובכל אחת מברכים
 7 ברכות, הרי סך הכל (7X7X2=98) ברכות, שאותן משמיעים
 כל אימת שמוקמת משפחה חדשה בישראל, הבאות כביכול
 כנגד 98 הקללות שבתוכחה. (הר"מ מגור)

"השקיפה ממעון קדשך... וברך את עמך ישראל"
 "וברך את עמך ישראל" בבנים ובבנות (ספר).

כשמקיים אדם מצוות בכורים, יודע ומבין הוא שאין המצווה
 הזאת נוגעת דוקא לפרי-האדמה בלבד, אלא גם לפרי-הבטן -
 שיש להקריב לפני השם-יתברך את בכורי שנות-ילדותם,
 בעודם רכים, ולקרבם לקדושה על-ידי חינוך תורני כראוי.
 אם נוהג אדם כך, הריהו מתברך ממילה "בבנים ובבנות" -
 שאז הילדים מהווים ברכה להוריהם ולעולם אינם מתנכרים
 להם. (אבני אזל)

פינת הנביאים והפסגות

"אוחילה לאל אחלה פניו אשאלה ממנו
 מענה לשון..."

פיט שנאמר על ידי שליח הציבור בתפילות הימים
 הנוראים. בנוסח הספרדים אומרים את הפיוט כפתיחה
 לחזרת הש"ץ בתפילת מוסף.

כלומר ציפייה לאלקים שישמע ויקבל את תפילותנו ומעין
 בקשת רשות לשאת תפילה.

אל תקרי הליכות אלא הלכות

הלכות ראש השנה והתפילות

א - כל אחד מהקהל ובפרט השליח צבור ישתדלו לעבור על הפיוטים והתפילות לפני ימים נוראים, כדי שיהיו שגורים יפה בפייה וידעו

ביאורים על בוריים.

ב - בערב ראש השנה, אין אומרים וידוי ונפילת אפים בשחרית כמו בשאר ערב יום טוב. אבל באשמורת הבוקר בסליחות אומרים וידוי ונפילת אפים, אפילו הגיעו לנפילת אפים אחר עלות השחר (קודם הן החמה) וכל שכן שאומרים וידוי ונפילת אפים במנחה שלפני יום ערב ראש השנה.

ג - המתענים בערב ראש השנה ואירע להם סעודת מילה, רשאים לאכול, וכל שהזומן על ידי בעל הברית רשאי לאכול שם, ואינו צריך התרה, וגם אין צריך לפרוע תעניתו.

ד - מי שנהג להתענות בערב ראש השנה, ועשה כן ג' שנים ורוצה לבטל מנהגו לגמרי מטעמי בריאות וכדומה, צריך לעשות התרה על מנהגו הקודם. ואם אינו מבטל מנהגו לגמרי, אלא רק לאותה שנה בלבד, אינו צריך לעשות התרה כלל.

ה - בערב התקדש החג לפני תפילת ערבית אומרים פיוט "אחות קטנה" שבו מזכירים "תכלה שנה וקללותיה". ומסיימים הפיוט ב"יתחל שנה וברכותיה" ואחר כך אומרים מזמור "הרנינו" שנאמר בו "יתקעו בחודש שופר" שמדבר בראש השנה.

ו - אין להתוודות ביום ראש השנה, וכל שכן שלא יעורר את עצמו לבכות, שאין לבכות בראש השנה. אבל רשאי להתוודות בהרהור הלב, ולחשוב בעזיבת החטא ולשוב בתשובה.

ז - התפילות של ראש השנה יש לאומרם בשמחה ובנעימה קדושה, מתוך כוונה רבה, ומכל מקום אדם שמתעורר מעצמו בבכיה ומתפלל בדמעות שליש, אין בזה חשש איסור כלל.

ח - צריך לומר בתפילה של ראש השנה **"המלך הקדוש"** במקום **"האל הקדוש"**, ואם טעה וחתם **"האל הקדוש"**, אם נזכר בתוך כדי דיבור, דהיינו בתוך כדי אמירת "שלום עליך רבי", ומיד חתם **"המלך הקדוש"** יצא. ואם לא נזכר אלא לאחר מכן צריך לחזור לראש התפילה. ואין חילוק בזה בין תפילת ערבית של ראש השנה לשאר התפילות.

ט - אם הוא מסופק בראש השנה אם חתם **"האל הקדוש"** או **"המלך הקדוש"**, אם ברור לו שאמר באמצע אתה קדוש "לדור ודור המליכו לאל", ויבקר, או אומרים שמסתמא חתם כהוגן **"המלך הקדוש"** ואם לאו צריך לחזור לראש התפילה.

י - אם טעה ולא אמר **"זכרנו לחיים"**, **"ומי כמוך"**, **"ויכתוב"**, **"ובספר החיים"**, אינו חוזר, כל שחתם ברוך אתה ה' שבסוף אותה הברכה. מי שטעה בתפילת ראש השנה ויוה"כ, ואמר ברכת **"אתה קדוש"** כולה, וחתם **"המלך הקדוש"**, אבל שכח לומר הנוסח: **"ובכן יתקדש שמך"** וכו', אינו חוזר.

יא - אם טעה וחתם **"מקדש ישראל והזמנים"**, ואפילו אם ידע שהיום ראש השנה, וסבר שהוא בכלל הזמנים, לא יצא.

יב - בתפילת שחרית של ראש השנה (וכן בכל עשרת ימי התשובה), יאמרו ב' פעמים **"ה' הוא האלוקים"**, קודם **"ה' מלך"**. ואחר ישתבח יאמרו **"מזמור ממעמקים קראתיך ה'"**.

יג - בסוף העמידה אומרים עושה **"תשלום"** במרומיו, וכן אחר חזרת הש"צ בקדוש תתקבל, אבל בשאר הקדישים אין צריך לומר **"תשלום"**.

יד - אוכלים ושותים ושמיחים בראש השנה, ואין מתענים בו. יום חושש שיאריכו בשחרית ומוסף יותר מחצות היום, ישתה מים או תה (עם סוכר) לפני התפלה כדי שלא ישאר בתענית. ומכל שכן כשחל בשבת. ונכון שהשליח צבור לא יאריך יותר מדי, וכן הגבאים לא יאריכו במכירת המצות, בכדי שיוכלו הקהל לאכול קודם חצות היום. ולא ירבה באכילה לאכול כל שובעו, כדי שלא יקל ראשו, ותהיה יראת ה' על פניו. (ילקוט יוסף מועדים עמוד נח)

טו - בברכת המזון אומרים יעלה ויבוא, "ביום הזכרון הזה", ואם שכח ולא אמרו, אינו חוזר. ואם נזכר לפני הטוב והמטיב יאמר ברוך אשר נתן וכו' בשם ומלכות, וימשיך ברכת הטוב והמטיב. (ילקוט יוסף מועדים עמוד נט)

טז - מנהג ישראל להסתפר בערב ראש השנה לכבוד החג. ולבושים בגדים מכובסים ומנוהגים לכבוד יום טוב, להראות שאנו בטוחים בחסדי השי"ת שיוציא לאור משפטינו לחיים טובים ולשלום. ראה בשו"ת יביע אומר ח"ט (חייו"ד סי' י אות ג ואות ח). ובחזו"ע ימים נוראים עמוד נאן

יז - נוהגים לטבול במקוה בערב ראש השנה לכבוד החג וטבילה זו אינה מן הדין, ולכן אין צריך לדקדק בה שכל גופו ושער ראשו יהיו נקיים מדברים החוצצים בטבילה.

מכל מלמד השכלתו

השופר – זכרון לעקידת יצחק

בראש השנה, **"יום הזכרון"**, מזכירים ונוזכרים במיוחד בעקדת יצחק: בברכת זכרונות חותמים **"ועקדת יצחק לזרוע היום ברחמים תזכור"**. השופר הוא זכר לאילו של יצחק – **"אמר הקב"ה, תקעו לפני שופר של איל כדי שאזכור לכם עקדת יצחק בן אברהם, ומעלה אני עליכם כאילו עקדתם עצמכם לפני"** [ראש השנה טו ע"א. ובספר החינוך, מצוה שלא, כתב שתקיעת שופר בראש-השנה היא "לקבוע מחשבתינו על ענין עקידת יצחק ונצייר בנפשנו לעשות גם בנו כמוהו לאהבת ה', ומתוך כך יעלה זכרונו לפני ה' לטוב, כלומר שנהיה זכאים לפניו]. וביום זה אנו קוראים את פרשת העקדה. לפי הוזהר הקדוש, עקדת יצחק עצמה היתה ביום ראש-השנה, ולכן קוראים בפרשה זו [זוהר פרשת ויקרא יח ע"א].

"ברוך אתה בביאך וברוך אתה בצאתך" (כ"ח, ו') שתהא יציאתך מן העולם בלא חטא כביאתך לעולם (רש"י).

מקשים המפרשים, והלא להלן נאמר: **"ארור אתה בבואך וארור אתה בצאתך"** (פסוק י"ט), כלום גם שם אפשר לפרש: **"יציאתך כביאתך"**. הן ביאתו של אדם לעולם ודאי שהיה בלא חטא?

ברם, מצינו ב"בית-יוסף", שלפיכך מברכים אנו כל יום **"שלא עשני גוי"** ואין אנו מברכים **"שעשני ישראל"**, שכן אמרו חכמינו: **"נמנו וגמרו נוה לו לאדם שלא נברא משנברא"** (עירובין י"ג) – ואם-כן שוב אי-אפשר לאדם לברך על אשר נברא, שהרי נוה לו אלמלא לא נברא, אלא מברך הוא על-כך **שלפחות לא נברא גוי**.

בתוספות נאמר, כי רק לגבי סתם בני-אדם אמרו: **"נוה לו שלא נברא"** אבל צדיק, שלומד תורה ומקיים מצוות, **אשריו ואשרי דורו שנברא**. (בנין אריאל)

למה האות סמ"ך

לא מופיעה בפרשת הביכורים?

אומר 'בעל הטורים', כי בפרשייה המדברת על נושא זה של הביכורים **נמצא את כל אותיות הא-ב מלבד האות סמ"ך** שערכה 60. זה רומז לעובדה שיש להפריש לביכורים **אחד מששים**, וכך נשארים ביד האדם רק 59 חלקים ואין לו את ה-60 במילואם.

רחוב האתרוגים 18

"שלום לך הרב לוי, ברשותך, אני הולך לספר לך סיפור שקצת יצחיק אותך, ואולי קצת יעציב. אני לא הטיפוס שמטיף מוסר לאחרים, וגם כשהייתי בן ישיבה אף פעם לא הכנסתי את האף שלי כדי להוכיח מישהו".

"למה? כי אני באמת חושב שאינני ראוי להוכיח, אבל מה, כמעט כמו כל אברך מצוי שחיו סובבים להם בין כתלי הבית, לכולל, למכולת ולבתי הספר, חשתי שאני צדיק, איכותי, אחד שיש ללמוד ממנו איך לומדים, איך מתחסדים, ואני תודה לה' למרות העומס הלימודי שלי מוצא זמן לעזור לשכני וידידי במיומנות ובחינניות".

"הנה לפניך סדר היום שלי, מתעורר קצת לפני שבע בבוקר, מעיר בזריזות את הילדים, מכין להם סנדוויצ'ים, ורץ לשחרית. אינני מגדיר את עצמי מגדולי המתפללים, אך "בעלנו לשבח" התפילין עדיין עליי".

"קרוב לשעה תשע אני חוזר הביתה, שואל "מה נשמע", לוגם קפה מברך על עוגה ושועט בזריזות לכיוון הרחוב, שם ממתינה לנו בשעה 9.10 בדיוק מכונית של אברך מן הישיבה, המסיע אותנו לכולל. הכולל שלנו נמצא בעיר השכנה, מרחק 20 דקות נסיעה.

"לזכותי ייאמר, ובאמת בצניעה רבה, שאינני מבטל זמן בכולל. הגמרא נפתחת, ואני עם החברותא שלי צוללים לכמעט ארבע שעות רצופות של לימוד אמיתי".

"את שעת מנוחת הצהריים אני מעביר בחדרון סמוך לכולל, על גבי מזרון דק. 40 דקות של נימנום מועילות לי לחזור לסדר שני במלוא המרץ".

"בסביבות שש בערב אנו חוזרים הביתה. שועט במדרגות ונכנס פנימה! הסערה בעיצומה".

"כולם רעבים, לכולם יש שיעורי-בית. הבית קצת הפוך, אני משתדל להשקיע שעה בבית אח"כ תופש כמה דקות מנוחה, ושוב יורד במדרגות וממהר לכולל ערב".

"יש לי אשה אשת חיל ממש. היא קיבלה באהבה וברצון את חיי הדוחק של אשת אברך.

"אני לא מרגישה שאני מוסרת נפש", היא אומרת לי מפעם לפעם "זו לא מסירות נפש, ככה חיו אמותינו הקדושות לצידן של לומדי תורה, הן הסתפקו במועט ונהנו וחשו מאושרות ומושלמות שיש להם בעל העסוק ראשו ורובו בעולמה של תורה "בעל שהוא נזר הבריאה", כך אשתי.

האמן לי אין הרבה נשים שמדברות כך, באופן נחרץ והכי ברור, והנני מלא גאווה שזכיתי באשה כזו, שיודעת לייקר את עמל התורה של בעלה, ומשדרת גם לילדים. ועכשיו אני שואל אותך, אם כל כך טוב, אז מה הבעיה! מה עצוב ומה מצחיק בסיפור שלי? סבלנות.

ועכשיו בוא ניגש לסיפור.

ביום חמישי אחה"צ ראש הכולל שלנו מכנס אותנו לשיחה מוסרית ומילותיו הן כמים צוננים לנפש עייפה. הוא מתאר לנו בצבעים חדים את דמותו של אברהם העברי, מכניס אותנו לתוך האוהל שלו, עם החמאה והחלב, עם לשונות החרדל. אנחנו מריחים את ניחוח הטיגון ושכרון המאפה והעוגות.

משעין אותנו תחת העץ עם אורחיו, שומעים אותו פוקד על ישמעאל להביא מים, ושרה לשה ועושה עוגות, ואנחנו שם, ועינינו בורקות מהתרגשות כמו ילדים קטנים המרותקים לגננת.

לראש כולל יש כשרון מופלא להפוך את החסד שנעשה

שם, לדבר הניתן למישוש, להרחח, לתחושה. יש לו כשרון מפליא לעורר בנו קינאה לשאוף ולהדמות לאבא הראשון, לרוץ כמותו מהכא להתם, כדי לשמח שלושה אנשים שאבק עבודה זרה מונח על רגליהם.

ברשותך, דבר תורה קטן. הקב"ה בא לבקר את אברהם אבינו החולה, ביום השלישי למילתו, פשוט הדבר ש"הביקור" הזה לא היה אלא גילוי שכינה עצום, ואברהם שמע מפיו של הקב"ה דברי תורה מופלאים. נו, ולפתע הוא מבחין בשלושה אנשים ערביים, עובדי עבודה זרה, ומבקש מהקב"ה, "רק רגע, בוא נעשה הפסקה, אני רץ להכניסם כאורחים לביתי, ואח"כ נמשיך". לא יאומן, ביטול תורה ממש!!! אומרים חז"ל אין בכך ביטול תורה, אלא שגדולה הכנסת אורחים מהקבלת פני השכינה.

"ולקראת סוף השיחה המדהימה, הוא רוצה לספר סיפור קטן שארע לו השבוע וכך מספר ראש הכולל:

"ביום ראשון בבוקר הלכתי ברחוב, עד שהגעתי לתחנת האוטובוס והתישבותי שם ממתין להסעה. מבלי שרציתי הגיעו לאוזני שברירי משפטים של שיחה בין בעל לרעייתו.

לא בדיוק הבנתי את פרטי הויכוח אבל מה שהבנתי - מאותה האזנה אקראית - שהבעל איננו יכול למלא את בקשתה של אשתו. נו מילא, חשבתי לעצמי, לא כולם מלאכים, הוא כנראה עסוק עד למעלה מראשו. ארבעה ימים חלפו, והנה אתמול בלילה מצלצל הטלפון בביתי, ואשה אחת פונה אלי בבקשה "כבוד הרב, אתה לא מכיר אותי, אבל שמעתי שאתה הרב הכי חשוב בשכונה... יש לי בעיה קטנה שמעיבה על תיפקוד הבית, גם הילדים סובלים... אולי כבוד הרב יכול לשלוח בעל מקצוע שיעזור לי לתקן... אנא!" כך היא ביקשה.

"ראש הכולל לגם מכוס המים שלפניו ואמר: "רשמתי כאן את השם הכתובת והתקלה שיש בבית..."

לדאבוני אינני מיומן במלאכת הנגרות... אבל מישוה מוכן לעשות חסד עם אם צדיקה ברוכת ילדים..."

"הרב לוי, קפצתי ממקומי, כולי מרוגש מן השיחה המוסרית והודעתי לראש הכולל, שאני מוכן עוד הערב לתקן את התקלה, כי יש לי מושג בכל המלאכות כולל נגרות, אינסטלציה, זגגות ומה לא.

ברוך ה' חנן אותי בשתי ידיים, ומי אינו אוהב חסד??!"

"ראש הכולל חיך, חיטט בכיס חולצתו ושלף משם פיתקה קטנה. "הנה, כאן השם והכתובת."

אני מציץ בפתק הרב לוי, וחשכו עיניי...

רשום בפתק בכתב יד ברור: "הגב' שושנה גינצליק רח' האתרוגים 18 מבקשת שיתקנו את ארון הבגדים של ילדיה, הדלת והרגליים נפלו."

"כן הרב לוי, אני מאמין שתפשת את הענין, הגב' שושנה גינצליק היא... - שלא במקרה... - אשתי, ואנחנו מתגוררים עם שמונת ילדינו ברח' האתרוגים 18...

סמוך לתחנת האוטובוס שם התיישב לו ראש הכולל באותו יום ראשון.

אולי בפעם החמישים ביקשה ממני אשתי, קצת בקול רם, שאתקן את הארון הרעוע, ובפי כמו תמיד, התשובה הנצחית, "עכשיו אני ממהר לכולל... אולי אמצא זמן מחר."

"ועכשיו תחליט בעצמך הרב לוי, הסיפור הזה יותר מצחיק או יותר עצוב...? (קובי לוי "העתונאי")

4